ԹԻՒ 7784 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1911 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ · 12 decembre 1911 №: 7784 نومرو ۷۷۸٤ ۲۹ تشرین ثانی ۱۳۲۷ صالی

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ՂԱԼԱԹԻԱ
آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
مدیر مسئول وصاحب امتیاز ق. بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամս.
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	85	20 Ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ
IMPREMERIE AREVELk FONDÉ EN 1883
بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور.

آره‌ولك
AREVELK
Journal arménien
DIRECTEUR
K. BOYADJIAN
Gons/ples Galata

ԻՇԹԻՊԻ ԴԷՊՔԵՐԸ

Այսպէս ուրեմն յիմար չարագործի մը ձեռքով մզկիթի մը բակին մէջ պայթած ռումբ մը պատճառ եղաւ որ բազմաթիւ անմեղներ սպաննուին ու ա՛լ աւելի բազմաթիւ անմեղներ ալ վիրաւորուին։

Անշուշտ արդարութիւն չէր չարագործի մը ոճիրը անմեղներու քաւել տալ, սակայն Արեւելքի ժողովուրդը այս տեսակ պարագաներու մէջ շատ բարակը չի նայիր, մանաւանդ երբ քիչ մըն ալ գրգռուած է։

Չարագործ յեղափոխականը որ ռումբը զետեղեց Իշթիպի մզկիթի բակին մէջ, Պայրամ օրով, այդ հոգեբանութիւնը նկատի առնելու էր և իր հայրենակիցները այսպէս փորձանքի ենթարկելու չէր, որովհետեւ պայթումին հետեւանքը այս ըլլալը ակներեւ էր։

Բայց գուցէ բո՛ւն իսկ այդ հետեւանքը յառաջ բերելու համար ըրաւ եղեռնական արարքը. այն ատեն ահա՛ խնդիրը կը փոխուի։ Այն ատեն պայթումին հետեւանքը եղող դէպքերը կ'ըլլան այդ եղեռնական արարքին շարունակութիւնը և ո՛չ թէ անոր հակազդեցութիւնը։ Այսինքն ըսել կ'ուզեմ որ Իշթիպի սպաննութիւնները կատարողները մեղսակից կ'ըլլան ռումբի եղեռնը կատարող չարագործին, քանի որ անոր նպատակներուն կը ծառայեն ու անոր սկսած գործը կ'ամբողջացնեն։

Թերթերը արդէն կը ծանուցանեն թէ պուլկար և մակեդոնիացի յեղափոխականներուն նպատակն է այսպիսի մահափորձերու գինով իսլամ տարրը գրգռել, զայն քրիստոնեաներու դէմ ջարդի մը մղել, որպէս զի արտաքին միջամտութիւն մը անհրաժեշտ դառնայ։

Այսպէս ուրեմն, անոնք որ պօմպաճիներու արարքը առիթ բռնելով անմեղ ժողովուրդը ջարդելու փորձեն, պարզապէս օժանդակած պիտի ըլլան հայրենիքի այդ թշնամիներուն և իրենց ձեռքովը պիտի բերեն հայրենիքին սպառնացող փորձանքը։

Այս կէտը արդէն կառավարութիւնը շատ լաւ ըմբռնած կը թուի, քանի որ պատերազմական նախարարութեան միջոցաւ փութացած է ամէն կողմ հեռագրով հրահանգ ղրկել, որպէս զի ռումբի դէպքերուն պատճառաւ ոեւէ խառնակչութիւն չծագի օսմ. տարրերուն միջեւ։ Կառավարութիւնը լաւ հասկցած է որ այսպիսի «խառնակչութիւններ» ներկայ վայրկեանիս կրնան աղէտաբեր ըլլալ օսմանեան պետութեան համար։ Բայց խնդիրը հո՛ն է թէ ժողովուրդն ալ այս ճշմարտութիւնը պիտի ըմբռնէ՞ և պիտի զգուշանա՞յ հայրենիքի թշնամիներուն գործիք ըլլալու։ Դժբախտաբար Իշթիպի դէպքերը ցոյց կուտան թէ ժողովուրդը չէ կրցած քաղաքացիական հեռատեսութիւն և հայրենասիրութիւն ունենալ և կուրօրէն գործիք եղած է հայրենիքի թշնամիներուն, անոնց յղացած դժոխային ծրագրին ծառայելով անգիտակցաբար։

Կառավարութեան պարտքն է, հայրենիքի փրկութեան համար, լուսաբանել ժողովուրդի տգէտ խաւերը, որպէս զի կրկին այսպիսի կործանարար արարքներ չգործուին և հայրենիքը չվտանգուի։ Եւ այս ճշմարտութիւնը ժողովուրդին տգէտ մասին լաւ մը հասկցնելու միջոցն է, ամենախիստ քննութեամբ մը երեւան հանել Իշթիպի մէջ ռումբի պայթումին հետեւանքով տեղի ունեցած սպաննութիւններու հեղինակները և զանոնք խիստ կերպով պատժել և այդ պատիժը և անոր առիթ տուող պատճառները պարզել բոլոր օսմանցիներուն, որպէս զի միանգամ ընդմիշտ գիտնան թէ կառավարութիւնը հայրենիքի թշնամի կը նկատէ ամէն անոնք որ ոեւէ դէպք մը պատրուակ բռնելով ջարդի ու թալանի կը դիմեն և օսմանեան անունը կ'արատաւորեն քաղաքակիրթ աշխարհի առջեւ։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԷՋԵՐ

ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ ՊԱՇՏՕՆԸ

Բարոյականի առաջին ուսուցիչները կիներն են։ Անո՛նք մեզի ցոյց կուտան ինչ որ բարի է, անո՛նք կը վարժեցնեն ամէն անձնուիրութիւն իրենց մէկ գրգուանքովը, անո՛նք կուտան մեզի դժբախտութեանց առջեւ համակերպելու եւ անվեհեր ըլլալու օրինակը, անո՛նք կը սորվեցնեն իրենց զաւակներուն ազնիւ զգացումներու հրապոյրը եւ պաշտի ի յուրօ եւ խօսս օրէնքները։

Տնակներու խրճիթներու եւ մինչեւ իսկ այն աղքատիկ բնակարաններուն մէջ ուր արեւը երբեք չի մտներ բնա՛ւ, չի կայ մա՛յր մը որ իր զաւկին չսորվեցնէ պատիւի ճամբան եւ կեանքի պայմանները։ Այդ համեստ եւ անշուք յարկերուն մէջ, թշուառութեան, տառապանքի եւ սիրոյ այդ համախմբումին մէջ կը ստեղծուին ամենէն տեւական սէրերը, հո՛ն ծնունդ կ'առնեն ամենէն պարզ եւ բուռն որոշումները։ Հո՛ն վերջապէս կը կազմուին մարդկային նկարագիրները։

ԺԻՒԼ ՍԻՄՈՆ

Թարգմ.
Մ. Գ. ՄՕԶԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՅԷՆ

ՊՈՒԼԿԱՐ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

(Մեր մասնաւոր թղթակիցէն)

ՍՕՖԻԱ, 24 Նոյեմբ.

Պուլկար Սահմանադրութեան 17րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, Ֆերտինանտ Թագաւորին իրաւունք տրուած է գաղտնի դաշնակցութիւններ կնքելու օտար տէրութեանց հետ։ Ինչպէս յայտնի է, այդ յօդուածին համար ինչ մեծ աղմուկ յարուցուեցաւ պուլկար Ազգային մեծ Ժողովին մէջ։ Բայց ինչ որ գաղտնի մնացած էր, սա էր թէ նախկին վարչապետ Պ. Մալինոֆ այդ յօդուածին համար դրամական մեծ նուէր ստացած էր Ֆերտինանտ Թագաւորէն։

Պուլկարիոյ Թագաւորին ա՛մէնէն մեծ փափաքն է պուլկար կառավարութեան ղեկը իր ձեռքը առնել, այսինքն ուզած քաղաքականութեամբ վարել երկիրը, և ահա իր փափաքը կատարուեցաւ յիշեալ յօդուածին ընդունուելովը։

Մէկ քանի անգամ գրեցի թէ Պուլկարիոյ և Յունաստանի միջեւ գաղտնի դաշնակցութիւն մը կայ։ Այս լուրը լսած էի մէկ բարեկամէս, որ մեծ պաշտօն մը ունի պուլ'ար արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ։ Բայց օսմ. մամուլը չարտատպեց այդ լուրը, զոր Արեւելք միայն հրատարակած էր։ Ինչո՞ւ Թուրք մամուլը չհետաքրքրուեցաւ այդ լուրով, իր շահերը պաշտպանելու համար։

Այսօր ալ աւելի կարեւոր լուր մը կը հաղորդեմ, զոր միեւնոյն աղբիւրէն տեղեկացած եմ, թէ Պուլկարիոյ եւ Աւստրիոյ միջեւ մօտ ու խօսք եղեր եւ գաղտնի պատերազմական դաշնակցութիւն մը պիտի կնքուի եւ Ֆերտինանտ թագաւորին ու կոմս Էրենթալին միջեւ տեղի ունեցած տեսակցութիւնը այս դաշնակցութեան հետ կապ ունի։ Ֆերտինանտ Թագաւորը շատոնց Աւստրիոյ հետ բանակցութեան մէջ է, և վերջերս Վիեննա ըրած ճամբորդութիւնը մասնաւորապէս այդ խնդրին համար էր։

Ֆերտինանտ Թագաւորը դեռ Վիեննայէն հոս չէ հասած, բայց կը կարծուի որ մէկ քանի օրէն պիտի վերադառնայ։ Իր բացակայութեան ժամանակ վարչապետ Պ. Կէշօֆ ամէն օր հեռագրով և հեռաձայնով տեղեկութիւններ կուտայ կացութեան վրայ։

Երբ 17րդ յօդուածը ընդունուեցաւ, հեռատես դիւանագէտներ ըսին թէ օր մը այդ յօդուածը անպատճառ պիտի խանգարէ Պալքաններու խաղաղութիւնը։ Արդարեւ եթէ Ֆերտինանտ Թագաւորը իր այս ընթացքը շարունա՛կէ, այսինքն գաղտնի դաշնակցութիւններ կնքէ, հաւանական է որ մօտ ատենէն Պալքաններու մէջ պատերազմ ծագի։

⁂ Գրեթէ ամէն օր օսմ. դասալիք զինուորներ հոս կը հասնին։ Ասոնք սահմանագլուխէն խոյս կուտան։ Անցեալ օր 100 դասալիք զինուոր 1—2 օր հոս մնալէ ետք ղրկեցին Շումէն։ Ասոնց ամենքն ալ Թուրք էին։ Անոնց հարցուցի թէ ինչո՛ւ կը փախչին. անոնք պատասխանեցին թէ զին. անտանելի կեանքին չէին դիմացած։

Երէկ դարձեալ տասը հոգի եկան. ասոնց ամենքն ալ գաւառացի Հայեր են։ Ասոնք կը պատմեն թէ քրիստոնեայ զինուորներ, ինչե՜ր կը քաշեն։ Օր մը կերակուր կուտան օր մը չեն տար, և երբ ուտելիք ուզեն, սա պատասխանը կուտան թէ ազգը չի կրնար սնուցանել զինակիրները։ Շատեր դրամ չունենալնուն, անօթի պառկած են։ Եւ ասիկա տեղի կ'ունենայ Մուսթաֆա-Փաշայի պէս քաղաքի մը մէջ։

Այդ դասալիք հայ զինուորները յուզուած, գիշերանց խոյս տուեր են քաղաքային տարազով։ Այսօր կառավարութեան կողմէ ղրկուեցան հիւսիսային Պուլկարիոյ քաղաքները։

⁂ Պալքանեան Թրիպունա պուլկար թերթին այս օրուան թիւին մէջ հետեւեալը կը կարդանք. «Մենք կը կարծէինք թէ Թուրքիա Սահմանադրութիւն հռչակելէ և ա՛լ աւելի ետքը չպիտի լսենք կամ կարդանք թերթերու մէջ թէ քրիստոնեայ ազգութիւնները կը հալածուին Թուրքերէ, բայց ընդհակառակը անոր դարձեալ Հայաստանի մէջ սկսած են սպաննութիւնները, թալանները, առեւանգութիւնները։ Եթէ այսօր առնէք Պոլսոյ ո և է հայ թերթ մը, անոր մէջ պիտի կարդաք թէ ինչեր կը գործուին Հայերու դէմ»։ Պուլկար թերթը աւելի ծանր խօսքեր ուղղելով կառավարութեան, Թուրք ժողո-

مسائل داخلیه

« حریت وائتلاف » فرقه‌سی

ممالك مشروطه‌ده ، مملکتك سیاست خارجیه وداخلیه‌سی اوزرینه اجرای نفوذ ایتمکه مقتدر اولان برطاقم سیاسی فرقه‌لرك موجودیتی بهمه‌حال الزمدر .

موقع اقتدارده بولنوب، امور وسیاست دولتی دائمی برترصد آلتنده بولندیران فرقه‌لرك عددی مطلقا بردن زیاده اولملیدر .

شاید ممالك مشروطه‌نك احتیاجات ضروریه‌سندن بولنان فرق سیاسیه اوزرینه اکثریت وقوت ایله مستمراً حاکم اولان برفرق بولنه‌جق اولور ایسه مطلوبك حیز فعله ایصالی ممکن اوله‌میه‌جغی آشکاردر .

هرحالده ، برمملکتك بتون افرادینك غایهٔ املی اولان برسویهٔ ترقیه‌یه واصل اولمق اوزره، داخل مملکتده مختلف فکرلرك یکدیکرینه چارپشمه‌سندن ظهور یافته اوله‌جق براستقامتی تعقیب ایتمك کرکدر .

بوقبیل براستقامتی الده ایتمك ایچون بالطبع ساحهٔ مبعوثانده متساوی قوتلر ایله فعالیت کوستره‌جك فرقه‌لرك موجود اولمسی اقتضا ایدر ایدی، زیرا عکس حالده بتون امور دولت براکثریت النده قالوب ، برمراقبهٔ حقیقیه‌نك فقداننده ظهور ایده‌جك برطاقم خطالرك باش کوسترمسی احتمال داخلنده بولنیور .

ایشته بوسببدن مجدداً تشکل ایتمش اولان « حریت وائتلاف » فرقه‌سنی مملکتك منافع حقیقیه‌سنه موافق بولمقده‌یز .

فقط بوخصوصده نظر تأمله آلنه‌جق پك مهم برجهت واردرکه اونی‌ده اونوتمامق ایجاب ایتمکده‌در .

بلا استثنا هرفرقه بدایت تشکلنده فوق‌العاده برشوق وغیرت ایله ایشه باشلایه‌رق ، علناً برطاقم شعشعه‌لی تعهدلرده بولنور ومستقبلده برچوق ایشلر کوره‌جکنه دائر مروج افکاری بولنان جریده‌لر وساطتیله اعلان ایدر . لکن ایش بوقدر ایله نهایت بولماز . برفرقه اولندن تنظیم وترتیب ایتمش اولدیغی پروغرامی قوه‌دن فعله چیقارملیدر .

ایشه باشلار باشلاماز علناً ویرمش اولدیغی بتون تعهداتی کندی فعالیتیله کوسترملیدر .

اثنای فعالیتده ملته ابراز ایدیلان جدی بر استقامت قدر قیمتلی برشی تصور ایدیله‌مز .

بویله جانسپارانه چالشان برفرقه‌یه ملت ظهیر اولور. زیرا اونك موجودیتی دولتك وحکومتك منافعنی تأمین ایده‌جك برماهیتده‌در .

انکار اولنه‌میه‌جق برحقیقتدرکه هرفرقه اشغال ایتمش اولدیغی موقع مخالفتده جدی وحقیقی اولدیغنی کوسترمك اوزره هردرلو نواقصدن عاری وبرطاقم خصوصی مزیتلره مالك بولندیغنی مختلف وسیله‌لر ایله ارائه ایدر ایسه‌ده موقع اقتداره کلدیکی زمان حال بوسبوتون بشقه برشکل ایله تظاهر ایدر . بناءً علیه سلامت ومنافع وطن ایچون تشکل ایدن بتون فرق سیاسیه‌نك بویله‌جه حرکت ایتمه‌یوب ، دائما ثابت وجدی براستقامت تعقیب ایتملری احتیاجات ضروریه‌مزدن معدوددر .

یکیدن تشکل ایدن « حریت وائتلاف» فرقه‌سنك تنظیم ایتمش اولدیغی پروغرام واستقامتدن هیچ ایرلمیه‌رق، منافع وطن وملته خادم اولمه‌سی هرکسجه مطلوب برنتیجه اولدیغندن بونتیجه‌نك حصولپذیر اولمسی تمنیات جدیه‌مزدندر .

آ . قسطانیان

(۲۰۵)

عبدالحمید و شرلوق هولمس

اوچنجی قسم

سقوطه طوغرو

یدنجی فصل

وقعه‌دن اول

ژورنالجیلر بتون اختلالجیلرك درسعادتدن فرار ایتدکلرینی وشوکتمآب افندیلرینك کمال استراحت ایله اوقات کذار اولمه‌لرینی بیلدیرمشلردی .

بتون بو نیکبین حوادثلردن صوکره، اختلالجیلر استانبولك بویله‌جه تمیزلنمه‌سنی شدید بر ترصداته عطف ایده‌رك ، اشبو ترصدك دوامی دخی لازم اولدیغنی ذکر ایتمکده ایدیلر ، عکس حالده ینه شوکتمآب افندیلرینك دشمنی بولنان اختلالجیلر سکونت وآسایشی اخلال ایتمکه جسارتیاب اوله‌جقلردی .

عبدالحمید اشبو ژورناللردن زیاده‌سیله ممنون اوله‌رق ، اونلری ارسال ایدن ژورنالجیلره بر هدیهٔ نقدیه ویرلمسنی اراده ایتمشدی .

صالحه خانم آرابه اوزرندن دوربین ایله عبدالحمیدك مسرور چهره‌سنی کوروب ، صادق بکه شویله‌جه سویله‌دی .

— تحافشی! وحشی‌نك چهره‌سی بوکون بوسبوتون بشقه برحالده‌در !

کنج جواباً :

— کورولوشده دنیا برآز صوکره دهاش برمستبددن قورتوله‌جغی ایچون مسروردر ...

سلطانك آرابه‌سی کچوب جامعه تقرب ایتمشدی. صالحه خانم اونك یواش یواش جامعدن ایچری کیردیکنی کوردی .

مدهش دقیقه تقرب ایتدکجه خانمك وکنج محررك حزنی ده چوغالیوردی .

نظرلرینی جامعه خطاب ایده‌رك ، دقیقهٔ سرنوشتی‌یی بکله‌مکده ایدیلر .

صالحه خانم تیتره‌ك برسس ایله :

— عجبا بومبا کتیرلمشمیدر ؟

کنج دخی تیتره‌ك برسسی ایله صالحه خانمه شو جوابی ویردی :

— طبیعی کتیرلمش اولملیدر .

— بلکه صوك دقیقه‌ده برمانعه‌یه چارپدیلر .

سابق محرر قطعی برسس ایله :

— بنم بیلدیکم آدملر هیچ برمانع قارشوسنده نکول ایتمزلر شبهه‌سز بومبا پاطلایه‌جقدر !

ایکیسی‌ده سکوت ایدوب ، محزون برحالت روحیه ایله بربرینك یوزینه باقدیلر ، فقط شو ایکی تظاهر آره‌سنده برفرق واردی.

صالحه خانم کندی حال واطوارنده متانتلی وتام برسکونت کوستردیکی حالده کنجك بر تهلکه‌نك یاقلاشمه‌سندن عادتا خوف ودهشته دوچار اولدیغی اکلاشلمقده ایدی .

بو صره‌ده صادق بك کندینی ضبط ایده‌میه‌رك :

— صالحه خانم ، دها ایچه وقتمز واردر. ارابه‌مزی چکوب کیده‌بیلیرز . بلکه بویله‌جه حرکت ایده‌رك ، وطنمزه برخدمت ایتمش اولورز .

صالحه خانم جواباً

— طوغرو سویله‌یورسك! سك دها کنج اولدیغندن برچوق شیلر یاپابیلیرسك چابوق بورادن اوزاقلان ، بن المدن کلنی اجرا ایتدیکمدن بوراده قالابیلیرم ...

کنج کمال حجاب وبایغین برسس ایله :

— خایر بن‌ده سنکله قالاجغم تأسف ایدرم. که سوزلریمی یاکلش تأویل ایتدیکز بن کندمدن زیاده سزی دوشونیوردم ...

بو صیره‌ده جامع طرفنده برغارغشه‌لق وقوعه کلدی .

گردونهٔ همایون مرمر طاشندن یاپلمش نردبانلره تقرب ایتدی .

سلطان اورادن آشاغی اینه‌جکدی .

بردنبره عبدالحمید جامع قپوسنده کورندی، فقط ایلروله‌یه‌جك یرده توقف ایدوب ، کندی آرقه‌سندن کلمکده اولان شیخ‌الاسلام الاسلام ایله کوروشمکه باشلادی .

بواثناده دهشتلی برپاتلایش هرطرفی صارصوب ، اوراده بولنانلری توز وکثیف بردومان استیلا ایده‌رك، خوف ودهشت سسلری یوکسلمکه باشلادی ...

صادق بکك آرابه‌سنك بارکیرلری اورکه‌رك، درت نعل ایله یلدیزك طولاشیق یقوشندن اشاغی قوشمغه باشلادیلر. کنج شاشیره‌رق، دیزکینلری اله المغه صاواشیوردی . صالحه خانم ارابه‌دن اشاغی‌یه یوارلانمامق ایچون ارابه‌یه صیقیجه صارلمش فوق‌البشر جهدوغیرتلرده بولنوردی .

بارکیرلر بویله‌جه قوشمه‌لری اون دقیقه قدر سوردی . ونهایت کنج دیزکینلری اله کچیرمکه موفق اولوب ، ارابه‌یی توقف ایتدیردی .

صالحه خانمك ایلك سوزلری :

— عجبا موفق اولدیلرمی ؟ صداسی اولدی .

صالحه خانم طرفندن خطاب ایدیلان اشبو سوزه کنج محرر جواب ویرمیوب همان ارابه‌دن اتلایه‌رق، صالحه خانمی ارابه‌ده ایوجه یرلشدیردی، وطوله باغچه‌یه متوجهاً حرکت ایتمکه باشلادی .

وذهناً :

— ایوکه اوراده طورمغه مجبور اولمشز یوقسه بزده برهوا اوله‌جقدق ، دیدی .

(مابعدی یارین صباح)
استخراجاً طبعی ممنوعدر

طالعکزی دنه‌مك ایچون اك زیاده فائده‌لی وقزانمق احتمالی بولنان ازمیر عثمانلی پیانقوسنك بشنجی کشیده‌سی بیلتلرندن آلیکز ، ۲۸۰۰۰۰ بیلتك ۱٤۰۰۰۰ ی اکرامیه آله‌جقدر. عموم اجنته‌سی: کوپری باشنده والده سلطان خاننده «ده‌ویداس ونطوره بانقه‌سی» در .

վրդեան և օսմ. Բուլկէրի հայցէին, կը հարցնէ թէ կառավարութիւնը կը փնտռնա՞յ։

Պուլկար մամուլը հայկական խնդրով կը շահագրգռուի, և միեւնոյն թերթը մէկ քանի անգամ այս տեսակ բաներ կը հրատարակէ Հայերու մասին։

*** Սօպրանիէի մէջ պիւտճէի ընդհանուր վիճաբանութիւնները կը շարունակուին, և գրեթէ միշտ ընդդիմադիրները կը խօսին, ի վեր հանելով թէ կառավարութեան ծախքերը շատ են, պէտք է ջնջել արքունիքին և Ֆէրտինանտ թագաւորին յատկացուած գաղտնի ոստիկանութեան ծախքերը. բայց չի կարծուիր որ ընդդիմադիրներուն այս առաջարկը ընդունուի։ Ելմտական նախարար Պ. Թոտորոֆ կը պատրաստուի ընդդիմադիրներուն պատասխանելու։

*** Պուլկար կառավարութիւնը ճգնաժամի մէջ կը գտնուի սա պատճառաւ որ Իտալիա յարձակում պիտի գործէ Տարտանէլի վրայ։ Այն ատեն ամէնէն շատ պիտի վնասուի պուլկար վաճառականութիւնը։ Պանքաները իրենց վարկերը %ին 50 պակսեցուցած են և իրենց տոկոսի սակերը բարձրացուցած, որպէս զի վաճառականները դրամ չքաշեն պանքաներէն, բայց վաճառականները դարձեալ բարձր տոկոսներ վճարելով դրամ կ'առնեն պանքաներէ։

ՍԻՍԱԿ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Ռուս մամուլը յոյս կը յայտնէ որ ռուսեւպարսիկ վէճը պիտի կարգադրուի։ Պարսիկ կառավարութեան հաշտարար տրամադրութիւններուն պատճառաւ չի կարծուիր որ ռուսական զինուորները Թէհրանի վրայ քալեն։

*** Բեռլինէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ռուսեւպարսիկ վէճը մտահոգութեամբ կը դիտուի Անգլիոյ մէջ։ Հանրային կարծիքը կը փափաքի որ անգլիական կառավարութիւնը աւելի գործօն քաղաքականութեան մը հետեւի պարսկական խնդրին մէջ, ռուս կառավարութեան հետ համերաշխ ընթանալով և կնքուած պայմանագրութիւնները յարգելով։

*** Թէհրանէն քաշուած հեռագրի մը համաձայն, ռուսական զինուորները Թէհրանի վրայ չպիտի քալեն, այլ Ղազվինի մէջ կանգ պիտի առնեն, եթէ երբեք նոր կնճռոտութիւններ առաջ չգան։

*** Բարիզի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այն տեսակցութեան, զոր Բարիզի պարսկական դեսպանը մօտերս պիտի ունենայ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

10,000 ՂՐՇ. ՊԱՐԳԵՒ

Այն անձին որ կարենայ հաստատել թէ Օսման Զատէ Ճէմալէտտին էֆ.ի վաճառած Ալէմտաղի կարագը, կամ Թարխանեան, ոչխարի ընտիր միսով պատրաստուած երշիկը և ամէն տեսակ ընտիր կարագները կեղծուած են։

Կ. Պոլիս, Պալըք Փազար թիւ 80 փուռին քովը։ 28

ԶԲՕՍԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

Վաղը Զանկօրալը Իզդրալի հաստատութեան մէջ (Նախկին Լիւքզէնպուրկ) պիտի սկսի առաջին թէ-քօնսէրը։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԹՈՒՐՔԵՒԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԲԱՑՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐՈՒ ՎՏԱՐՈՒՄԸ

Նեղուցներու բացման մասին նոր ծանուցագիր մը տրուած է ռուսական դեսպանին կողմէ, այս անգամ գրաւոր կերպով։ Իզվեստիա կ'ըսէ թէ ռուսական դեսպանը հինգ վայրկեան տեսակցած է արտաքին գործոց նախարարին հետ և ծանուցագիրը յանձնելով յայտարարած է թէ Բարիզի մէջ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը, Ֆրանսայի [illegible] վարիչները և անգլիական դեսպանը խորհրդակցելով որոշում տուած են նեղուցները բանալու պատերազմական նաւերուն առջեւ։

*** Իտալական Սէքոլօ թերթը կ'ըսէ թէ Թուրքիա պատերազմի մէջ ըլլալով, իր թշնամին իրաւունք ունի Տարտանէլէն բռնի անցնելու և Կ. Պոլիսը ռմբակոծելու, առանց հակառակ ըլլալու միջազգային դաշնագրութեանց։ Իտալիա այդ իրաւունքը ի գործ պիտի դնէ, երբ յարմար դատէ, առանց որ և է մէկուն կարծիքը առնելու։

*** Ժէօն Թիւրք կ'ըսէ թէ ռուս կառավարութիւնը Բ. Դրան մօտ ազդու դիմումներ պիտի ընէ Տարտանէլի նեղուցներու բացման մասին, Պ. Սազոնօֆի Բերլինէ դարձէն յետոյ, եթէ երբեք նպաստաւոր արդիւնքի մը յանգին այն բանակցութիւնները զորս Ռուսիա կը կատարէ 1871ի և 1878ի դաշնագիրները ստորագրող տէրութեանց հետ։ Կը հերքուի սակայն թերթի մը հրատարակած սա լուրը թէ Բ. Դուռը առաջարկած ըլլայ միջազգային դեսպանախորհուրդ մը գումարել, նեղուցներու խնդիրը լուծելու համար։

*** Թուրք թերթի մը ըսածին նայելով, Աւստրիա-Հունգարիա կը հակառակի նեղուցներու բացման և կը պնդէ որ իրենց վիճակը անփոփոխ պահուի։

*** Օսմ. կառավարութիւնը ութը օր պայմանաժամ տուած է Իզմիրի և շրջականներուն ու Սելանիկի մէջ հաստատուած իտալահպատակներուն, օսմ. հողէն հեռանալու համար։ Այդ պայմանաժամը Նոյեմ. 26էն կը սկսի։ Եթէ երբեք այդ պայմանաժամին մէջ իտալահպատակները չհեռանան, պիտի վտարուին։ Այդ որոշումը նոյնպէս պիտի գործադրուի Ագրիական ամրացեալ քաղաքներուն և Արշիպեղագոսի կղզիներուն մէջ։ Կ. Պոլսոյ գերման դեսպանը պահանջած է պայմանաժամը երկարաձգել, նկատելով որ ութը օրուան միջոցին իտալահպատակները չպիտի կրնան իրենց գործերը կարգադրել։ Իզմիրի գերման հիւպատոսը խնդրած է որ աւելի երկար պայմանաժամ մը տրուի։ 8000 իտալացի կան Իզմիրի մէջ։

*** Ներքին գործոց Նախարարութիւնը շրջաբերական մը ուղղելով նահանգային իշխանութեանց, ծանուցած է թէ Իտալացիներուն Թուրքիա մուտքը արգիլուած է պատերազմի յայտարարութենէն ի վեր, և թէ իտալացի նաւապետներ ու նաւաստիներ պէտք չէ գործածուին օսմ. նաւահանգիստներուն մէջ։ Իտալահպատակները պէտք է իսկոյն վտարուին, երբ Թուրքիա մտնեն։

*** Հռոմէն հասած հեռագիրներու համաձայն, Պէնկազիի մէջ կարեւոր դժուարութիւններու կը սպասուի։ Իտալացիները զինուոր կը համախմբեն հոն, վճռական գործողութեան մը ձեռնարկելու համար Պէնկազիի բարձր սարահարթերուն վրայ։ Կը յուսացուի որ այդ կռուէն յետոյ Թուրքիա պիտի ընդունի հաշտութեան առաջարկը, որուն ոյժ պիտի տան Աւստրիա և Ռուսիա, Պալքաններուն մէջ կնճռոտութիւններու առաջքը առնելու համար։

*** Տրիպոլիէն ձեռնհաս պաշտօնատունէն հասած հեռագրի մը համաձայն, տրիպոլիցի կռիւ մը մղուած է յառաջապահներուն միջեւ։ Իտալացիները գրեթէ ամբողջովին վտարուած են, բազմաթիւ մեռեալներ ու վիրաւորներ ձգելով։ Մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք ու զէնքեր Օսմանցիներուն ձեռքը անցած են։

*** Խոճէմ փաշա Թօպրուքէն կը հեռագրէ թէ օսմանցի [illegible] վիճակը լաւ է։ Իտալացիները պաշտպանողականի վրայ են միայն քաղաքին պարիսպներուն մէջ։ Օսմ. զինուորներ ու արաբ կամաւորները ամէն միջոց ձեռք առած են, որպէս զի թշնամին չկարենայ դուրս ելլել։

*** Արքունական հրամանագիր մը կ'արտօնէ որ Պանքօ տի Ռոմա, Պանքօ տի Նափօլի և Պանքօ տի Սիսիլի մասնաճիւղեր հաստատեն Տրիպոլսի և Պէնկազիի մէջ։

*** Օսմ. աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ դեկտ. 7ին Իտալացիները մեծ պարտութիւն մը կրած են Ճումա-Բաղալի մէջ։ Թշնամին կորսնցուցած է 450 սպաննուած և 200էն աւելի վիրաւոր։

*** Ֆիզանի կառավարիչը կը հեռագրէ թէ նահանգին բոլոր ցեղերը կը պատրաստուին, սուրբ պատերազմ մղելու համար Իտալացիներուն դէմ։

*** Սուլթանը 3000 ոսկի նուիրած է Տրիպոլսի մէջ կռուի դաշտին վրայ մեռած պատերազմիկներու որբերուն ու այրիներուն, ինչպէս նաեւ անոնց որոնք նշանաւոր հանդիսացած են հայրենիքին պաշտպանութեան գործին մէջ։

*** Գերման թերթերը կը ծանուցանեն թէ Իտալիոյ մէջ հետզհետէ կը սաստկանայ գերմանական ապրանքներուն դէմ մղուած պոյքօթը։

*** Բարիզէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ իտալական կառավարութիւնը կը պատրաստուի 10000 հոգինոց նոր զօրաբանակ մը ղրկելու Ափ. Տրիպոլիս։

*** Տէրնայէն դեկտ. 8 թուակիր սա հեռագիրը ստացած է Սթէֆանի գործակալութիւնը.— Երէկ, իտալական երեք վաշտեր լեռնային հրետանիի մը հետ հետազօտութիւն կատարեցին Տէրնայի հարաւ-արեւմտեան կողմը։ Մեր զինուորները Պէտէվիներու քանի մը խումբերու հանդիպեցան, որոնց կ'ընկերանային թուրք կանոնաւոր զինուորներ, հեծեալ թուրք սպաներու առաջնորդութեամբ։ Թշնամին կրակ բացաւ մեր զինուորներուն վրայ, որոնք պատասխանեցին։ Երկու մեռեալ ունեցանք այդ կռուին մէջ։

*** Պէնկազիէն Մալթա հասած նամակի մը համաձայն, Տէրնայի և Թօպրուքի վերջին կռիւներուն ատեն Իտալացիները ութը հարիւրէ աւելի սպաննեալ ունեցած են։ Օսմանցիներն ալ կարեւոր կորուստներ կրած են։ Պէնկազիի մէջ կացութիւնը հանդարտ է բաղդատաբար։ Վաճառականները գործ չեն ըներ Նոյեմբեր 21էն ի վեր։ Գլխաւորաբար մթերեղէն չկայ։ Գիշերային յարձակումներ կը կատարուին Արաբներուն կողմէ, որոնք կատաղօրէն կը կռուին։ Երկու կողմէն ալ ծանր կորուստներ ունեցած են։ Էնվէր պէյ իր հրամանին տակ ունի 70,000 հոգի և 40ի չափ թնդանօթ։ Իտալացիները որոշած են ամբողջովին քանդել Պէնկազիի արաբական բնակարանները։ Տրիպոլսի մէջ ալ պաշար չկայ։ Մալթայէն պաշար կը ղրկուի իտալական բանակին։ Սելանիկէն արտածուած եզները Մալթայի առջեւ Քաթանիա և Սիրաքուսա գացող նաւերը կը բեռցուին և հոնկէ Տրիպոլիս կը ղրկուին։

*** Բրէֆ Մարսէյէն սա հեռագիրը ստացած է Թունուզէն.— Ամէն օր Տրիպոլսեցի և Իտալացի գործաւորներու միջեւ կռիւ կը ծագի իտալեւթուրք պատերազմի մասին հասած լուրերուն հետեւանքով։ Եւրոպացիները վրդովիչ կացութեան մը մէջ կը գտնուին։ Ոստիկանական պաշտօնեաներ ու 200 զուաւ զինուորներ Բաբ-Մէզուայի մէջ պաշարելով տրիպոլսեցի գործաւորներու դա[illegible] տունը, բազմաթիւ հրացաններ և մեծաքանակ րէվոլվէր ու դաշոյն գրաւած են։ 235 Տրիպոլսեցի բանտ նետուած են։ Բոլոր Տրիպոլսեցիները պիտի արտաքսուին Թունուզէն։

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ԵՂԵՌՆԱՓՈՐՁԵՐԸ

Ներքին գործոց նախարարը Ռումէլիի նահանգային իշխանութեանց մասնաւոր հրահանգներ հաղորդած է բարեկարգութիւնը պահպանելու և օսմ. տարրերու միջեւ ծագած վէճերը հարթելու համար։ Գալով բացուած քննութեան, ջանք պիտի տարուի թէ եղեռնափորձերու հեղինակները և թէ Իշթիպի ջարդարարները երեւան հանելու։ Պատերազմական նախարարն ալ Ռումէլիի զինուորական հրամանատարներուն յանձնարարած է որ խիստ հսկողութիւն մը կատարուի, որպէս զի վրէժխնդրական արարքներ չկրկնուին։ Նոյնպէս նախարարը հրամայած է որ բարեկարգութիւնը պահպանուի ու ոճրագործները ձերբակալուին։

*** Առջի օր կարգ մը երեսփոխաններ Ռումէլիի զանազան քաղաքները մեկնեցան, եղեռնափորձերու մասին անպաշտօն կերպով քննութիւն կատարելու համար։ Այդ երեսփոխաններուն մէջ կան Ազատութեան և Համերաշխութեան կուսակցութեանէն Տօքթ. Րիզա Թէվֆիք պէյ և Ապտիւլ Համիտ Զէհրաւի պէյ, յոյն երեսփոխաններէն Պօսիոս, Վասիլաքաս և Քոնսթանթինիտէս էֆ.ները, պուլկար երեսփոխաններէն Պալեֆ, Վլախօֆ և Տալչէֆ էֆ.ները, հայ երեսփոխաններէն Պօյաճեան ու Փափազեան էֆ.ները ու սերպ երեսփոխան Պ. Սավա Ստօյանօվիչ,

*** Սօֆիայէն կը հեռագրեն թէ մակեդոնական շրջանակներու հետ յարաբերութիւն ունեցող քանի մը թերթեր կը շարունակեն Իշթիպի դէպքերը շահագործել, պուլկար կառավարութեան վրայ ճնշում բանեցնելու համար, որպէս զի ան խիստ միջոցներ ձեռք առնէ Թուրքիոյ դէմ։ Միեւնոյն լրագիրները կ'ըսեն թէ Իշթիպի դէպքը պուլկար յեղափոխական կազմակերպութեան գործն է, որ Մակեդոնիոյ Պուլկարներու ունեցած վիճակին պատճառաւ խռովութիւն պիտի հանէ։ Սօֆիայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ բացարձակ անտարբերութիւն կը տիրէ այդ գրգռիչ ընթացքին հանդէպ։ Կ'ըսուի թէ նպատակնին է դժուարութիւն յարուցանել պուլկար կառավարութեան դէմ, ձեռք առած խիստ միջոցներուն համար։

*** Սօֆիայի մէջ մակեդոնացի վաճառականներու մէկ քանի խանութներ խուզարկուած են։ Աթանասեւ անուն անձի մը վաճառատան մէջ տինամիթով լեցուած ռումբեր գտնուած են։ Պուլկար իշխանութիւնները ձերբակալած են վաճառատան տէրը և ձերբակալման հրամանագիր հանուած է Կիրպան Գալիֆօրսքի անուն անիշխանականին դէմ։ Մէկ քանի տուներ ալ խուզարկուած են։ Սօֆիայի մէջ գրգռութիւնը կը շարունակէ։ Ցոյցարարները ժողովներ գումարելով կը խորհրդակցին իրենց ընելիքներուն վրայ։ Պուլկարիոյ ներքին քաղաքներուն մէջ ալ ժողովուրդը գրգռուած է Իշթիպի դէպքերուն պատճառաւ։ Կը վախցուի որ ցոյցեր տեղի ունենան և անկարգութիւն պատահի։ Ազգայնական մամուլը բուռն կերպով կը յարձակի օսմ. կառավարութեան վրայ։ Վէչէրնա Բօշթա կ'ըսէ թէ թրքական իշխանութիւնները կազմակերպած են եղեռնափորձերը։

*** Նախարարներէն ոմանք առջի օր վարչապետին հետ խորհրդակցութիւններ կատարեցին Մակեդոնիոյ կացութեան վրայ։

*** Իշթիպէն կը հեռագրեն թէ շուկային խանութները մեծ մասամբ գոցուած են։ Դպրոցներն ալ փակուած են քանի մը օրուան համար։ Պուլկար մետրապոլիտին տուած տեղեկութեանց համաձայն, սպաննուած Պուլկարներուն թիւը տասնեւութը հոգի է, իսկ վիրաւորներունը, 150 հոգի։ Ուրիշ մէկ քանի Պուլկարներ ալ կը փնտռուին ազգականներու կողմէ։ Նոյն իսկ Պուլկարներու յայտարարութեան համաձայն, տեղական իշխանութիւններուն ձեռք առած զինուորական միջոցներուն շնորհիւ աւելի ծանր դէպքերու առաջքը առնուած է։ Խռովութիւնները կէս ժամ միայն տեւած են։

*** Կէս-պաշտօնական Միր թերթը յիմարութիւն կը նկատէ Մակեդոնիոյ մէջ կատարուած եղեռնափորձերը, որոնց նպատակն է խռովութիւններ հանել Թուրքիոյ մէջ և խանգարել թուրքեւպուլկար յարաբերութիւնները։ Յիշեալ թերթը կը յարէ. «Թրքական իշխանութիւնները իրաւունք ունին զայրանալու, բայց պարտաւոր են թոյլ չտալու որ խուժանը մէկ վայրկեան իսկ իշխանութեանց տեղը անցնի։ Խուժանին ուղղակի միջամտութիւնը նոյնքան ոճրապարտ է որքան եղեռնափորձերը։ Միր կը պահանջէ որ օրինական խստութեանց ենթարկուին Սօֆիա գտնուող այն Մակեդոնացիները, որոնք եղեռնափորձերու գործին մասնակցութիւն ունեցած են։ Նոյն թերթը կը յարէ. «Պուլկարիա պէտք է ազատութեան վառարան մը ըլլայ և ո՛չ թէ անիշխանութեան»։

*** Պուլկարիոյ Ն. Ժողովին մէջ Նախարարապետ Պ. Կէշօֆ պատասխանելով Իշթիպի խնդրին վրայ եղած հարցապնդման մը, յայտարարած է թէ պուլկար կառավարութիւնը անմիջապէս Կ. Պոլսոյ իր դեսպանին պաշտօն յանձնած է հարկ եղած դիմումները ընելու Բ. Դրան մօտ։ Վարչապետը յայտարարած է որ երեսփոխանութիւնը և մամուլը պէտք է պահեն իրենց պաղարիւնը ու ճշմարտապէս հայրենասիրական ընթացք մը բռնեն, վստահ ըլլալով թէ կառավարութիւնը իր պարտքը պիտի կատարէ։

*** Թանինի Սելանիկի թղթակիցը Նոյեմբ. 27 թուականով կը հեռագրէ թէ անցեալ կիրակի առտու Սելանիկ-Սքիւպ երկաթուղիի գիծը քննող պաշտօնեաներէն Րէճէպ 117րդ քիլօմէթրին վրայ տեսած է երեք հատ ռումբ։ Այդ ռումբերը, իրարու հետ կապուած, ամբողջովին գծին վրայ կը գտնուէին։ Րէճէպ իսկոյն իմաց տուած է սահմանագլխի պահականոցին հրամանատարին։ Այս վերջինը բաւական զինուոր առնելով իր հետ, ռումբերուն գտնուած տեղը գացած և վերցնել տուած է զանոնք։ Քիչ մը յետոյ վաճառաբեռն կառախումբը պիտի անցնէր։ Եթէ ատենին չգտնուէին ռումբերը, կառախումբը ծանրապէս պիտի վնասուէր հաւանաբար։ Քննութիւն կատարուած է, այդ եղեռնափորձին հեղինակները գտնելու համար։

ԱՀՌԵԼԻ ԱՐԿԱԾ

ԱՊԱՐԹԸՄԱՆ ՄԸ ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՓԼԱԾ

ՏԱՍՆԻ ԶՈՀ ԱՆՁԵՐ

ՄԵՌԵԱԼ ՈՒ ՎԻՐԱՒՈՐ

Անցած կիրակի առտու, ժամը 9ին ահաւոր արկած մը պատահեցաւ Շիշլի, յուզումի մատնելով տեղւոյն բնակչութիւնը։ [illegible] զօրանոցին դիմաց գտնուող նորակառոյց ապարթըման մը փլաւ յանկարծ, իր փլատակներուն տակ թաղելով եօթը քիւրտ գործաւորներ, որոնք գետնայարկին մէջ կ'աշխատէին։ Ապարթըմանին մէկ մասը փլաւ յարակից տան վրայ, կիսովին քանդելով։ Այդ տան մէջ կը բնակէր կրթական տեսուչ Քալանթարեան էֆ., որուն 18 տարեկան զաւակը, Արշաւիր փլատակներուն տակ մնաց, երբ գրասեղանին առջեւ կ'աշխատէր։ Հէգ պատանիին մարմինը հանեցին փլատակներուն տակէն։ Քալանթարեան էֆ. և ընտանիքը շէնքին միւս մասին մէջ գտնուելնուն համար ազատեցան։ Գործաւորներէն հինգ հոգի մեռած և երկու հոգի ծանրապէս վիրաւորուած են։ Բարեբախտաբար կիրակի ըլլալուն, քիչ թուով գործաւորներ կ'աշխատէին շէնքին մէջ, եթէ ոչ աւելի շատ պիտի ըլլար զոհերուն թիւը։ Ոստիկանները, պահականոցին սպաները ու զինուորները փլուզումին ձայնը առնելով արկածին վայրը փութացին։ Նոյնպէս հոն փութացին Բերայի կառավարիչը, քաղաքապետը, ոստիկանութեան տնօրէնը, քաղաքապետական քննիչ։ Քննութիւն բացուած է, արկածին պատճառը երեւան հանելու համար։ Ահաւասիկ պաշտօնական քննութեան արդիւնքը։ Տէֆթէրտարի պաշտօնեայ Հայտար պէյ ճարտարապետ Նորկիւտեան էֆ.ի յանձնած էր իր ապարթըմանին շինութիւնը։ Շէնքին վեց յարկերը բարձրացած էին արդէն, երբ անցեալ երկուշաբթի կալուածատէրը պահանջեց որ գետնայարկին վրայ [illegible] միջնորմը քակելով։ Ճարտարապետը հակառակեցաւ այդ ծրագրին, յայտարարելով որ եթէ շէնքին հիմերուն դպչին, ապարթըմանը կը փլի։ Ատոր վրայ Հայտար պէյ, զայրացած, նոյն իսկ ապտակեց ճարտարապետը։ Ուստի ճարտարապետը խզեց իր պայմանագրութիւնը։ Պատասխանատուութեան տակ չիյնալու համար, ան խնդրեց հիմերը քննել տալ Զ. Թաղապետութեան։ Նոյնպէս խնդրեց որ աշխատութիւնները դադրեցուին։ Մանաւանդ որ վերի յարկի պատերը մէկ աղիւսով շինուած էին։ Սակայն Հայտար պէյ իր ծրագրէն ետ չկեցաւ և գործաւորներ բերել տալով սկսաւ միջնորմը քակել տալ, և ատոր հետեւանքով ապարթըմանը փլաւ, հիմերը չկարենալով դիմանալ շէնքին ծանրութեան։ Չենք գիտեր ի՛նչ ծանր բառերով որակելու է քաղաքապետութեան անհոգութիւնը, որ հակառակ իրեն եղած ազդարարութեան, աշխատութիւնները չէ դադրեցուցած անմիջական կերպով։ Քաղաքապետութիւնը ուրեմն ի՞նչ գործ կը տեսնէ իր մեծ ու պզտիկ բազմաթիւ պաշտօնեաներով։ Ինչո՞ւ նկատի չէ առնուած ճարտարապետին բողոքը։ Այսքան մեղապարտ անտարբերութիւն կարելի չէ երեւակայել։ Առաջին անգամ չէ որ այս կարգի արկած մը կը պատահի։ Անցեալ տարի ալ ապարթըման մը փլաւ Թօփհանէի մէջ։ Ո՞ւր պիտի երթայ քաղաքապետութեան այս դատապարտելի ընթացքին վերջը։ Միայն շինութեանց արտօնութիւն տալու և թաղապետական տուրքեր գանձելու համար հաստատուած է քաղաքապետութիւնը։ Պարզապէս քաղաքապետութեան

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ 212

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԷՊԻ ԱՆԿՈՒՄ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

[illegible]

— Ինչպէս կրնամ ազատիլ այս մարդոց ձեռքէն, իմ մարդոց ձեռքէն, իմ հաւատարիմներուս, իմ անձնուէրներուս ձեռքէն...։

Այսպէս կը մտածէր Ապտիւլ Համիտ, իր գլուխը երկու ձեռքերուն մէջ առած։

Ո՞ւր փախչիլ, որո՞ւ վրայ յոյս դնել, որո՞ւ յանձնել իր կեանքը... այդ կեանքը որուն փարած է խելայեղօրէն և զոր իրմէ կորզելու կ'աշխատէին ամէնքը։

Ու այս տագնապալից մտատանջութիւններուն մատնուած՝ Ապտիւլ Համիտ կը մտածէր ամէն բան մոռնալ, փախչիլ յանկարծ, վտարել իր շուրջի մարդիկը, մաքուր մթնոլորտ մը ստեղծել շուրջը, տարբեր, բոլորովին հակոտնեայ ուղղութիւն մը տալ մինչեւ այն ատեն իր ըրած գործերուն, բռնակալութեան հակառակը փորձել, Սահմանադրութիւն և Ազատութիւն հռչակել, իր ամբողջ անցեալը ուրանալ, նոր մարդ մը հագնիլ և իր սխալները քաւել։

Բայց ինչպէ՞ս։

Ինք՝ բացարձակ բռնաւոր մը՝ որուն մէկ խօսքը բաւական էր իր հազարաւոր հպատակներուն մահը վճռելու, ինքզինքը անզօր կը զգար թօթափելու համար Իզզէթներու, Նէճիպ Մէլհամէներու, Թահսիններու, Ապտիւլ Ղանիներու, Շաքիրներու, Ռագիպներու, Թահիրներու, Դալիպներու, Ապտիւլ Րէզաքներու, Նուրիներու, Ալի Ճէվատներու, [illegible], Ալիֆներու լուծը։ Բոլոր այդ մարդիկը, որո՛նք տարիներու ընթացքին մէջ, մէկիկ մէկիկ իր քով հաւաքած, փորձած ու մարզած էր, իր բռնակալութեան շէնքին մէյմէկ հիմերն էին, իր իշխանութեան մէյմէկ պատուարները, իր չարութեան մէյմէկ մասնիկները ու եթէ հիմա զանոնք յանկարծ դուրս ձգէր, ինք ալ անոնց հետ հիմնայատակ պիտի կործանէր։ Անոնք, իրեն հետ, անբաժանելի ամբողջութիւն մը կը կազմէին, իր մարմնոյն անդամներն էին ու կարելի չէր զանոնք կտրել ու իրմէ դուրս նետել։

Քառասուն տարուան գործակցութիւնն ու մեղսակցութիւնը, հարիւր հազարաւոր իսլամներու և քրիստոնեաներու արիւնովը շաղախուած, զիրենք միացուցեր, միաձոյլ զանգուածի մը վերածեր էր...։

Օրերով ու գիշերներով բռնաւորը տագնապեցաւ այս մտածումներուն մէջ։ Անկայուն յստակատեսութեամբ մը կը տեսնէր այն անդունդը ուր կը քալէր ճակատագրային թափով մը։

— Ժամանակ փոխել անկարելի է, կը մտածէր Ապտիւլ Համիտ, պէտք է մինչեւ ծայրը երթալ...

Այսպէս ուրեմն հասած էր այն վայրկեանը ուր Ապտիւլ Համիտ զոհ կ'երթար իր իսկ բռնաւորութեան, իր հնարած կապանքներուն մէջ կաշկանդուած...։

Փոխանակ իր աղետալի ընթացքէն հրաժարելու՝ հետզհետէ սկսաւ մխրճուիլ անոր մէջ։ Հագգը պէյի փախուստը, Թիկնապահ Զիա փաշայի կրկին յեղափոխականներու հետ միանալը և ծածուկ կազմակերպութեան յանդուգն գործունէութիւնները բո՛ւն իսկ իր մայրաքաղաքին մէջ, փոխանակ դաս մը ըլլալու իրեն համար, զինքը ա՛լ աւելի մղեցին բռնաւորութեան ճամբուն մէջ։

Հի՛մա քանի մը որոշ տեղեկութիւններ կրցած էր ձեռք բերել։ Գիտէր որ, մութին մէջ, իր բռնաւորութեան հիմերը քանդողները փոքրաթիւ դաւադիրներ չէին, այլ ամբողջ կազմակերպութիւն մը կար որ իր ճիւղերը տարածած էր ընդարձակածաւալ կայսրութեան ամէն կողմերը։ Ապտիւլ Համիտ աւելի առաջ տանելով իր խուզարկութիւնները հասկցաւ որ իր դէմ կանգնող հակառակորդները միմիայն անփորձ դպրոցականներ կամ անզօր քաղաքացիներ չէին, այլ պետութեան ամէնէն իրական ոյժը կազմող տարրը, այսինքն օսմանեան բանակն էր որ կամաց կամաց կը ցցուէր իր դէմը, սպառնական կերպով, այն բանակը զոր կրցած էր տարիներով լռեցնելու և կամ իր կամքին ծառայեցնելու։

Հիմա պէտք էր այդ զօրութիւնն ալ ջախջախել, զայն ալ կազմալուծել, ապականել, բնաջինջ ընել, հոգ չէր եթէ այսպէսով ամբողջ պետութիւնը վերջնական կործանումի դատապարտուէր։ Եւ Ապտիւլ Համիտ, առանց վարանելու, ձեռնարկեց այդ չարաշուք գործին։ Լրտեսներու ամբողջ լեգէոն մը ղրկուեցաւ զօրանոցներուն մէջ, բարձրաստիճան սպաները լրտեսելու, անոնց ամէն խօսքերը, կասկածելի ընթացքները իսկոյն Եըլտըզ տեղեկագրելու համար։ Միւս կողմէ, նոր ուժգնութեամբ մը, հալածանքը սկսաւ մայրաքաղաքին մէջ. ամենափոքր նշանի մը վրայ տուները կը խուզէին, մարդիկը և նոյնիսկ կիները ձերբակալեցին, անմեղ անձերով բանտերը լեցուցին, նորանոր ահ ու սարսափներու մատնելով թէ իսլամ և թէ քրիստոնեայ բնակիչները։

Ապրիլը գրեթէ անկարելի դարձած էր Պոլսոյ մէջ, ի բաց առեալ անոնց համար որոնք բռնակալութեան գործիք ըլլալու կը հաճէին։ Երեք հոգի կարելի չէր որ տեղ մը հաւաքուէին ու իրարու հետ խօսէին առանց իրենց վրայ կասկած հրաւիրելու։ Ոստիկանն ու խաֆիէն տիրած էր ամենուն վրայ։ Զայրացած ատելութիւն մը, Համիտին ու իր արբանեակներուն դէմ, ամենուն սիրտերը լեցուցած էր, բայց ընդհանուր վատասրտութիւնն ու սարսափը այնքան բուռն էր որ ո՛չ ոք կը համարձակէր բերանը բանալ և բողոքի կամ ըմբոստութեան խօսք մը արտասանել։

Ապտիւլ Համիտի բռնաւորական հալածանքներուն այս սաստկացումը ժամանակի մը համար անգործութեան դատապարտեց գաղտնի քօմիթէն, որուն գործունէութեան վերջինը եղեր էր իրենց ընկերներէն Հագգը պէյի փախուստը Զիա փաշայի օժանդակութեամբ։ Թիկնապահին այս թանկագին ծառայութիւնը պատճառ մը եղաւ որ չգործադրուի իրեն դէմ դրուած մահուան վճիռը։

Այսուհանդերձ Զիա փաշա այլեւս մերժուեցաւ երբեք անգամ ընդունուելու, հակառակ իր խնդրանքներուն։

Սալիհա հանըմ միշտ փակուած կը մնար իր Շիշլիի թաքստոցին մէջ, որուն հետքը կարելի եղած չէր գտնել, ոստիկանական ամենախիստ խուզարկութիւններու հակառակ։

(Շարունակելի)

ցոյց տուած անհոգութեան՝ հետեւանքն է որ այսօր հայ ժողովուրդ մը անմխիթար սուգի մը կը մատնուի իր յուսալից զաւակին կորուստով ու քիւրտ գործաւորներ զոհ կ'երթան։ Պինդպլուխ կալուածատէրը, Հայտար պէյ ձերբակալուած է, որ դէպքին պատճառ եղած ըլլալուն համար։ Բայց քաղաքապետութեան պատիժը ո՞վ պիտի տանի է։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Էֆէնտիմ,

Պէօյիւք աստա Մահալ՝ ձատտէսինտէ Սըլանիքլի Բալաս Տուալը Տէ վէ Նորիկ նամը իլէ մուանվէն օթէլին վէ միւշթէմիլաթընըն քէզալիք Կալաթասա Մէրթէպանի սօզաղընտա Տուալը Տէ խինվանը իլէ մաարուֆ լօգանթանըն մուամէլաթընտան տայիր պէյնիմիզտէ միւնազըտ չիրքէթիմիզ պու կիւնտէն իթիպարէն ֆէսխ վէ Պէօյիւք աստա քէային Սըլանիքլի օթէլին վէ միւշթէմիլաթընըն մուամէլաթընտան միւթէվէլլիտ տուեյունաթըն իյֆասը վէ մէվճուտը օլան էմվալ վէ էշեասը իլզիմէմաթը Նորիկ Նորիկեան վէ Դաւիթ Ղազարեան էֆէնտիլէրէ միւնհասըր գալըպ պունտան պէօյլէ քընտի նամ վէ հիսապլարընա մուամէլէ իտէճէքլէրի կիպի Կալաթասա Մէրթէպանի սօզաղընտա Տուալը Տէ խինվանը թահթընտա պուլունան լօգանթանըն մուամէլաթընտան միւթէվէլլիտ տուեյունաթը իլէ մէվճուտը օլան էմվալ վէ զիմէմաթը չիւրէքեատան Դաւիթ Ղազարեան վէ Տիգրան Թիւֆէնքճեան էֆէնտիլէրէ միւնհասըր գալըպ պունտան պէօյլէ անլէր տախի քընտի նամ վէ հիսապլարընա մուամէլէ իտէճէքլէրի մուհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին մալիւմի օլմաք իւզրէ իլան իլէ քէսպի ֆախր էյլէրիզ։

ՏԻԳՐԱՆ ԹԻՒՖԷՆՔՃԵԱՆ
ՆՈՐԻԿ ՆՈՐԻԿԵԱՆ
ԴԱՒԻԹ Տ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ

ՍԱՆԹՐԱԼ ԴԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

Ուրբաթ իրիկուն մամուլի ներկայացուցիչներ հրաւիրուած էին Սանթրալ նոր գարեջրատուն-ճաշարանի բացումի հանդէսին։ Այս հաստատութեան տնօրէնն է Պ. Տիմիթրի Փափաիօրկիօս, նախկին ծանօթ Սանթրալ գարեջրատան տէրը, որ այս անգամ իրեն ընկեր առած է Պ. Էլի Էլիասէս։ Այս նոր գարեջրատուն ճաշարանը կը գտնուի Բերա, Հաճօփուլօ Բասաժի մուտքին ճիշդ քովը։ Ամբողջ հաստատութիւնը ճոխ կերպով կահաւորուած, շքեղօրէն լուսաւորուած, կրնայ մրցիլ Եւրոպայի նմանօրինակ առաջնակարգ հաստատութիւններու հետ և անշուշտ առաջին օրէն ժամադրավայր մը պիտի ըլլայ բարձր դասուն համար, որ հոն պիտի գտնէ խնամուած ճաշեր, ամէն տեսակ ընտիր ըմպելիներ և անթերի սպասարկութիւն։

Սանթրալ գարեջրատան տէրը արդէն իր արհեստին մէջ երկարամեայ փորձառութիւն ունեցող վէթերան մըն է որ պիտի կրնայ ամենէն դժուարահաճ յաճախորդներն անգամ գոհացնել։

Ի պատիւ Կ. Պոլսոյ մամուլին տրուած հանդէսը որ այնքան հաճելի խնդավառութեամբ մը տեղի ունեցաւ, գրաւական մըն է այս նոր հաստատութեան ապագայ յաջողութեանց։ Այս բացման հանդէսին առթիւ Պ. Տիմիթրի Փափաիօրկիօս և Պ. Էլի Էլիասէս արդէն իսկ ցոյց տուին թէ որքա՛ն ճաշակով ու ձեռնհասութեամբ գիտցած են պատրաստել ամէն բան։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՕՓԷՐԷԹԻ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ

ՊԷՆԼԵԱՆԻ վարչութեամբ

Այս գիշեր Շէհզատէ Պաշիի Շարք թատրոնին մէջ

ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ ՀՈՐՀՈՐ
3 արար

Օրքէսթրի խումբը պիտի վարէ
Պ. ՌՈՆՏԱՑԵԱՆ

Յառաջիկայ հինգշաբթի գիշեր, Բերա, Օտէոնի թատրոնին մէջ ԼԷՊ ԼԷՊԻՃԻն պիտի ներկայացուի։
Ամէն կիրակի ցերեկոյթ։

139 Թագըմ նումունէսի կիպի սարը պօհալը ճաքէթ վէ բանթալօն գումաշը.
160 աթէշ նումունէսի կիպի սարը պօհալը ուզուն գումաշը.

Թէրսանէի ամիրէ իչուն լէվազըմ օլան պալատէ մըզատը մուհարրէր սարը պօհալը գումաշլէր միւպայաա խօմիսիօնու իւզրէ մէվզը մունագասայա գօ՛ուլմուշընտան մէզքիւր գումաշլէրին իհալէսինա թալիպ օլանլարըն խիւզուր էն Նիպէթինտէ թէէմինաթ աքչէլէրինի միւթաահըտլէն ռումի քեանունը էվվէլին պէշինճի բազար իրթէսի կիւնիւ պաշէզզէվալ սաաթ իւչէ գատար պահրիէ Նէզարէթի գօմիսիօնու տահիլէ լէվազըմ գօմիսիօնա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 24 քեանունը սանի 327

2—3

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

(Դ. ՏԱՐԻ) (ՆԻՍՏ՝ 22)

ՉԵՍԹՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ՅԵՏԱՁԳԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ

Օսմ. խորհրդարանը երէկ նիստ գումարեց ժամը 10. 55ին, նախագահութեամբ Ահմէտ Ռիզա պէյի։

Կարդացուեցաւ Պասրի պէյի մէկ թագրիրը, որով կառաջարկուէր հարցում ուղղել պատերազմ. նախարարին, Տէպրէի մէջ րէտիֆներու զօրակոչին առթիւ գործուած կարգ մը ապօրինութիւններուն համար։ Ընդունուեցաւ։

Սիւլէյման Սուտի, Պայազիտի երեսփոխանը, թագրիրով մը հարցում կուղղէր հանր. շինութեանց նախարարին թէ ինչո՞ւ Պայազիտէն մինչեւ ռուս և թուրք սահմանագլուխը երկարող ճամբուն, որ թէ՛ զինուորական և թէ՛ առեւտրական կրկնակ օգտակարութիւններ ունի, մինչեւ հիմա չը շինուիր։ Ընդունուեցաւ այս հարցման թագրիրն ալ։

Ժողովը անցաւ Չէսթրի ծրագրին վիճաբանութեան։

Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Խալլուսի պէյ բեմ ելլալով ընդդիմախօսեց վերջին անգամ Փասթրմաճեան էֆ.ի կողմէ եղած քննադատութիւններուն։ Ըսաւ թէ՝ Փաստրմաճեան էֆ.ի դիտողութիւնները երկու մասի կարելի է բաժնել. մէկը բուն խնդրին և միւսը նոյն նախարարութեան մէկ քանի պաշտօնեաներուն դէմ եղած քննադատութիւններուն վերաբերեալ։ Նախ կ'ըսէ թէ կառավարութիւնը չի կրնար գոնթրոլ ընել, կատարուած ուսումնասիրութեանց ծախքերուն վրայ, քանի որ ընկերութիւնը կրնայ միլիոն մը ծախսել և քառապատիկը ցոյց տալ. և սակայն ո՞վ կ'ըսէ թէ՝ մենք անսահման վարկ պիտի տանք ընկերութեան. այդ տեսակ բան չկայ. առաւելագոյն չափ մը պիտի որոշենք։ Ասոր համար հարկ չկայ որ կառավարութիւնը գոնթրոլ ընէ։ Ցետոյ սրամարտական չի գտներ հանքերու մասին մեր յայտնած գաղափարը. ինչո՞ւ, չէ որ այդ հանքերու խուզարկութեան առթին մենք ալ մեր կողմէ ներկայացուցիչ պիտի ունենանք և ամէն առթի տեղեակ պիտի ըլլանք թէ՝ ինչ հանք գտնուեցաւ։ Կ'ըսուի թէ՝ ընկերութիւնը, օրինակի համար, կրնայ ոսկիի հանք մը երեւան հանել և ցոյց չի տալ. մենք չենք կարծեր որ այդքան լուրջ ընկերութիւն մը, այս կարգի խաբեբայական միջոցներու դիմէ։ Փաստրմաճեան էֆ. յետոյ կը քննադատէ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կարգ մը պաշտօնատարները, որոնք իբր թէ՝ արգելքներ յարուցեր են այս ծրագրին դէմ և մանաւանդ կը յարձակի Պ. Սէրվիչէնի վրայ, բայց յարգելի երեսփոխանը իսկ, այս խնդրոյն համար իր հրատարակած մէկ գրքոյկին մէջ, կը խոստովանի թէ նախարարութեան պաշտօնատարները ամէն դիւրութիւններ տուած են։ Ըսել ինքն է որ հակասութեան մէջ կը գտնուի։ Սէրվիչէն էֆ. պատուաւոր պաշտօնատար մըն է և կարելի չէ այդ մասին ոչ է կերպով կասկածիլ։ Իսկ թէ՝ ես իրեն ըսած ըլլամ թէ՝ Չէսթրի ընկերութեան դիմումին բուն մէջ հրէաներ կան և չըլլայ որ մէջ ալ սիօնիզմ գտնուի. այո՛, այդ բանը երբ ինք, իբրեւ չափազանց հետաքրքրուող երկաթուղիի այս խնդրին, կ'ուզէր միշտ տեղեկութիւններ ստանալ և երբ ես դրամատէրներու ցանկը ցոյց կուտայի իրեն թէ՝ ուշադրութիւն ըրէք սիօնիզմ չըլլայ մէջը. գէ՛շ ըսի (հաւանութեան ձայներ)։ Ես ալ, ինչպէս դուք, բոլոր սրտովս կը փափաքիմ որ այս երկաթուղին շինուի. բայց պէտք է որ անիկա լայն գիծերով շինուի և ոչ թէ նեղ, ինչպէս կ'ուզէ Փաստրմաճեան էֆ.։ Ասկէ զատ անոր ուզած գծերը 725 քիլոմ. ամէնքն ալ արեւելեան նահանգներու մէջ շինուելիքներ են։ Ես կը փափաքիմ որ այս գծերը մենք մեր դրամովը շինենք և այդ գործը կ'ուզէ Չէսթըրը ստանձնէ կ'ուզէ գերմանացի մը։ Հիմա եթէ կ'ուզէք այս ծրագիրը վերադարձուցէք կառավարութեան որպէս զի զայն քննէ 20 օրուան մէջ և յետոյ բերէ ժողովին։

Դիտել տրուեցաւ որ պէտք է եսպարքոական թեզքերէով մը ուղղուի այդ ծրագիրը։

Վարդգէս իր կարգին բողոքեց նախարարին դէմ և ժողովին դառնալով ըսաւ թէ՝ ասոր մէջ թէ՛ կողմնակցութիւն կայ, թէ կաշառակերութիւն և թէ քաղաքական էնթրիկներ։

Ցետոյ թէր ու դէմ վիճաբանութիւններէ յետոյ, որոշուեցաւ այս խնդրին վիճաբանութիւնը յետաձգել, մինչեւ եսպարքոական թեզքերէին գալը։

Կէս օրուան դադարէն վերջ, ընդունուեցաւ կառավարութեան այն առաջարկը որով 50,000 ոսկի կ'ուզէր, նաւատորմին հանքածուխ գնելու համար։

Ընդունուեցաւ կառավարութեան այն առաջարկը որով 15,000 ոսկի կ'ուզէր Ռումէլիի եկեղեցիներու և դպրոցներու շինութեան գործին համար։

Ընդունուեցաւ նոյնպէս քօլէրայի առթիւ ուզուած 11 միլիոն ղրշ.ի վարկը։

Մերժուեցաւ կառավարութեան այն օրինագիծը, որով կ'առաջարկէր Յուլիս 10ի հրկիզեալներուն յանձնել կալուածատուրքը յառաջիկայ տարուան մէջ գանձել։

Նիստ փակուեցաւ ժամը 4ին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՊԻԹԼԻՍԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՆՈՐ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Պիթլիսի առաջնորդին հեռագիր ուղղուած էր որպէս զի մանրամասնութիւններ յայտնէ Պիթլիսի վերջին վրդովիչ լուրերուն մասին։ Երէկուան թուականով այս մասին նոր հեռագիրներ ստացած ըլլալով Պատրիարքարանը, երէկ Պատր. Տեղապահը Բ. Դուռ երթալով ներկայացուց Ներքին գործոց նախարարին և փութով դարման խնդրեց։ Նոյնպէս Մուշի երեսփոխան Գեղամ էֆ.ի եւ նոյնիմաստ հեռագիր մը հասած ըլլալով, հայ երեսփոխանները հաւաքական դիմում մը ըրին Բ. Դրան։ Ճէլալ պէյ դարձեալ ապահովութիւններ տուաւ և խոստացաւ անդորրութիւնը վերահաստատել այդ գաւառներու մէջ։

⁂ Բաղէշի կոտորածի խնդիրը դեռ վերջնական կերպով չի լուսաբանուեցաւ. Պատրիարքարանը հեռագիր մը ուղղեց Սուրէն վրդ.ի որ փութով և մանրամասն տեղեկութիւն տայ։ Այս խնդրի մասին Ներքին գործերու նախարարը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած է «Ժէօն Թիւրք»ի խմբագրին.— «Այս խնդրոյն մասին հեռագիր ուղղեցի Բաղէշի կուսակալութեան և բացատրութիւն պահանջեցի։ Հասած տեղեկութիւններէն կը հասկցուի թէ տեղեկագրուածներուն մէջ հիմնական բան մը չկայ և Անատոլուի նահանգներուն մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Մասնակի դէպքեր տեղի ունեցած են, բայց կոտորածի և կողոպուտի լուրերը անհիմն են։ Խիստ միջոցներ առնուեցան հետապնդելու և նուաճելու աւազակները, որոնք ժամանակէ մը ի վեր այն կողմերը կ'ասպատակեն, և տարակոյս չկայ որ այդ միջոցները իրենց ազդեցութիւնը պիտի ունենան։»

ՆՈՐ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ

Սամաթիայէն ազգ. երեսփոխան ընտրուեցաւ Ռուբէն էֆ. Փափազեան, իսկ Մաքրիգիւղէն՝ Յով. էֆ. Իսաքալեան։

45ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք, որ տեղի ունեցաւ անցած կիրակի առաւօտ Գալֆաեան Որբանոցին մէջ, բարեյիշատակ Հիմնադրի Սրբուհի Մայրապետին հոգւոյն համար, ներկայ գտնուող հրաւիրեալները մասնակցեցան սեղանին զոր այս առթիւ սարքած էին խնամակալուհի Տիկինները։ Բաժակներ պարպուեցան ողբացեալ Հիմնադրուհիին, Խնամակալութեան, Բրիտանիէ մայրապետին և անոր օժանդակ ժրաջան երկու քոյրերուն համար. բաժակ մըն ալ պարպուեցաւ «Ապագայ բարօրութեան Որբուհիներուն», որոնք ծափերով պատասխանեցին այս անակնկալ նրբութեան համար։

Ճաշէն ետք, Տեղապահ Սրբազանը որ կը նախագահէր, իր չուրջը ունենալով ներկայ կղերական և աշխարհական հրաւիրեալները, Որբանոցի սրահին մէջ հաճոյքով լսեց որբուհիներուն գեղեցիկ երգերն ու արտասանութիւնները։ Խնամակալութեան կողմէ Բարթող էֆ. Թէլեան կարդաց տարեկան տեղեկագիրը, ուրկէ գոհունակութեամբ իմացուեցաւ թէ Խնամակալուհի Տիկինները՝ սրտով փարած իրենց սուրբ ձեռնարկին, նուիրական պաշտօնին՝ գոհ են որ հանրութիւնը համակիր սրտով կը վերաբերուի Գթութեան այս յարկին հանդէպ։

Որբանոցին արդէն գոհացուցիչ վիճակը արդարեւ պատիւ կը բերէ յիշեալ Տիկիններուն, որոնց ներկաներուն կողմէ ջերմ շնորհակալութիւն յայտնուեցաւ։

Միրուժան էֆ. Բարսեղեան այս առթիւ 4 օսմ. ոսկի նուիրեց հաստատութեան։ Խնամակալութեան անդամներն են Տիկնայք Վասիլուհի եւ Սրբուհի Դարագէօզեան, Մառի Տահպաղ, Իսկուհի Փափազեան, Էլիզա Տէր Յարութիւնեան և Հերիքա Շալճեան, որոնց անխոնջ աջակիցներն են Բրիտանիէ մայրապետն ու իր զոյգ օգնական Բէօզէեան քոյրերը, ինչպէս և Համայեակ էֆ. Շիշմանեան որոնք շնորհաւորութիւններ ստացան ամէն կողմէ։ Հրաւիրեալներէն զատ, թէ՛ Խասգիւղէն և թէ՛ Պոլսոյ այլ և այլ թաղերէն հանդէսին եկած էին շատ մը համակիրներ, որոնք Որբանոցին այլ և այլ մասերը այցելեցին և գոհունակութեամբ տեսան հոն տիրող բարեկարգութիւնն ու մաքրութիւնը, ինչպէս աշակերտուհիներուն նկարչական և ձեռարուեստական նուրբ աշխատութիւնները։

Խնամակալութիւնը Եգիպտոսի ազգայիններու նուիրած 300 ոսկին պիտի յատկացնէ գնելու Որբանոցին յարակից Ճէզայիրլեան Ամիրայի տունը, պակաս մնացած գումարը հոգալու համար վիճակահանութիւն մը կազմակերպելով։

Ս. Գ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ՉՊԻՏԻ ՎՏԱՐՈՒԻՆ

Երէկ իրիկուն լուր կար թէ Իզմիրի Իտալացիները չպիտի վտարուին, այլ հսկողութիւն պիտի կատարուի անոնց վրայ։

⁂ Միւս կողմէ կը ծանուցուի թէ մէկ շաբաթ պայմանաժամ տրուած է ամրացած քաղաքներու մէջ գտնուող այն Իտալահպատակներուն, որոնք կանխաւ ազդարարութիւն ստացած էին։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կ'իմանայ թէ Ռուսիոյ կայսրը մտադիր է Բ. Դրան և Հռոմի կառավարութեան մօտ հաշտութեան առաջարկներ ընելու։ Պերլինի մէջ հաստատ չընծայուիր այս լուրին։

ՇԻՇԼԻԻ ԱՐԿԱԾԸ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Քաղաքապետութեան կողմէ պատրաստուած առաջնական տեղեկագիր մը կ'ըսէ թէ արկածին բուն պատճառը փլատակները բոլորովին մաքրելէ յետոյ միայն պիտի ստուգուի, բայց տրուած վկայութեանց համաձայն ճարտարապետը կարգ մը արուեստական թերութիւններ գործած է ապարթմանին շինութեան առթին, փլուզումին պատճառ ըլլալով։ Այսպէս՝ քաղաքապետութիւնը անփութօրէն վրայէն կը նետէ արկածին պատասխանատուութիւնը, մինչ բուն պատասխանատուն ինքն է։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Նախարարաց Խորհուրդը երէկ նիստ գումարելով օրուան խնդիրներուն վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԶԱՔԸՐՃԱԼԻԻ ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԸ

Երէկ Ներքին գործոց նախարարութեան հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Կէրէլէի մէջ Զաքըրճալըի հրոսախումբը ընդհարում մը ունեցած է զինուորներուն հետ։ Եօթը զինուորներ սպաննուած և երկու զինուորներ վիրաւորուած են։ Իսկ աւազակներէն երկուքը սպաննուած և երկուքը այրած են իրենց ապաստանած տան մէջ։

ԴԱՍԱԴՈՒԼ

Առեւտրական օսմ. վարժարանի բարձրագոյն կարգերու ուսանողները դասադուլ ըրած են իրենց ուսուցիչներուն հետ ունեցած անհամաձայնութեան պատճառաւ։

ԻԼԱՆ ՐԸՍՄԻ

Էրէնքէօյիւնտէ սաքինէն մուգիմ գասսապ ուսթասը հաճի Մուսթաֆա էֆէնտի իլէ Կալաթասա Թօքմաքճըլարտա Նամալը հանըմ զուրպալընտէ տիւքեանընտա մուգիմ գասսապ ուսթասը Մօլլա էֆէնտինին, 26 Թէշրինի սանի Թարիխինտէն իթիպարէն իգտէարինա վէ մէմուրին իհթիյաճըյէսինին բուն թ վէ Թէավիլէսի զըմնընտա ազայի մահքէմէինի Ճէմալ ամին պէյին միւհ գօմիսէր վէ տավա վէքիլլէ ինալն Հայտար Րիֆաթ պէյին մուվագգաթ սինէտին Թահսիլէրինէ վէ մազ զարըյա տէրջարը տաշը էմվալը Թիւճարիէ վէ էյնայ զանլըք պէյթիւսին ին Թէմէհիրինէ վէ ատ ֆամլըքէն ճէյլին վէ ջէֆալէթը մուասսարրուֆ իսէ հասըլ վէ Թէվքիֆինէ վէ պու պապտաքի մուգավէլէ վէ մուահէտէլէր գարարը մուլաբէլէտ վիրդիմիւ օտուղընտան պու Թարիխտէն սօնրա էքմէքլէրին պէյնլէրինտէ իքմալ աքտի մաստեր նինքէ պու ուսուլ իլէ մէսուլ կէլմէտէն Թէմէնիւ իլէ պաղլանան իւչ ըրգ իլէ գուրպալար ինէլիմ եոք իսէ միւնֆէսիխ իլան օլունուր։

Ֆի 26 Թէշրինի սանի 327

ՏՕՔԹ. ՍԷՐԹԼԵԱՆ
ԱՉՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
ԱԿՆԱԲՈՅԺ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 169, Տէկա Սուտա դեղարանին վրայ։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէն յետոյ, ժամը 2-5 (Ֆ. Ե.)։ Աղքատները մասնաւոր ժամադրութեամբ։

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐ ՄԱԳԼՈՒԽ
400,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Իզմիր, Քարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327
Պոլիս, Պահչէ Գափու
ՍՏԱՄՊՕԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՈՐ ԱՄԷՆԷՆ ՍԺՈՒՆ ԿԸ ԾԱԽԷ
Ամբողջ Կ. Պոլսոյ մէջ
ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՒ
ՍԵՂՃԱՏԻ ԳՈՐԳԵՐ
([illegible])
ՀԱՏԸ ՄԷԿ ՕՍՄ. ՈՍԿԻԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ԺԱՄԱՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ
Բացարձակապէս անփոփոխ գին

ԱՐԱՄ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ
ՄՈՒՇՏԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ՔԻՒՐՔՃԻ ԽԱՆ, 1-5

Արանց և կանանց համար առաջին կարգի և ամէն տեսակ մուշտակներ, Մանշօն և Պօա, վերջին նորաձեւութեանց համաձայն։

Այցելութիւն մը կը բաւէ ապրանքներու ազնուութեան և տեսակներու զանազանութեան մասին համոզուելու համար։

ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՈՐՈՇ ԳԻՆ

Օ ԼԻՕՆ

336—40 ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 336—40

Կը փութա՛նք մեր յարգոյ յաճախորդներուն ծանուցանելու թէ ձմրան եղանակի բոլոր նորաձեւ ապրանքները հասած են արդէն։ Այս ձմրան ամենէն յարգի նորաձեւութիւնը Թաւիշն է։ Ոչ մէկ վաճառատուն կրնայ թաւիշներու այնքան զանազանութիւն ընծայել որքան Օ Լիօն վաճառատունը իր նպաստաւոր գիներով։ Նոյնպէս կը ծախուին կիներու քոսթիւմներ թաւիշէ և տրաէ, թաւշեայ մանթոներ, Լիօնի ամենէն ընտիր մետաքսեղէնները, թաւշապատ բրդեղէններ և տուլլը Ֆաս վերջին նորաձեւութեամբ ու բոլոր նորաձեւ կարնիւթիւրներ Շրջազգեստներու և Մանթօներու համար։ 24—20

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՊԷԼԱՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐ

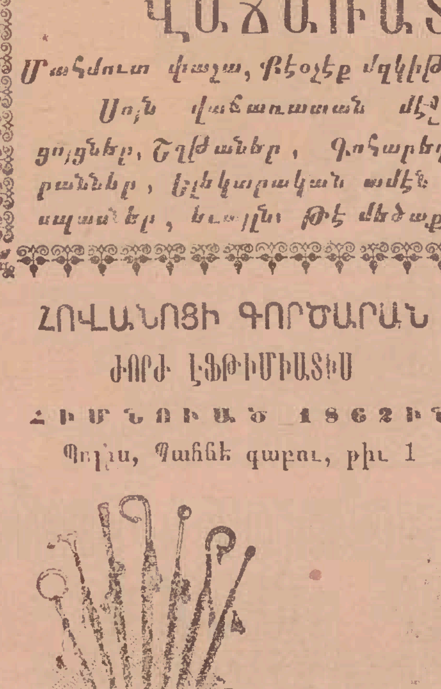

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
ԱՄԲՈՂՋ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
Ե. Ս. ՀՈՒՐՄՈՒԶԻԱՏԻ ԵՒ ԸՆԿ.
ՊՈԼԻՍ, ՀԱՎՈՒԶԼՈՒ ԽԱՆ,
ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՐԿ, ԹԻՒ 8-10-11

Նոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին մեծ քանակ զոհարեղէններ, ժամացոյցներ եւ մետաղէ առարկաներ: 62—78

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՌՈՒՄԷԼԻ

Մահմուտ փաշա, Բէօշէք մզկիթին կից, Խիլասքօ պանքային դէմ, թիւ 25։

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ամէն տեսակ ժամացոյցներ, Շղթաներ, Գոհարեղէններ և Արծաթեղէններ, Նուագարաններ, Ելեկտրական ամէն տեսակ գործիներ, Թելեֆօն, Սեղանի սպասներ, ևայլն թէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ կը ծախուին։

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԺՈՐԺ ԼԵՖԻՄԻԱՏԻՍ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1862ԻՆ
Պոլիս, Պահճէ գաբու, թիւ 1

Վաճառատան փլցուելուն հետեւանքով վաճառատան մէջ գտնուող ամէն տեսակ հովանոցները անհաւատալի գիներով մինչեւ [illegible] պիտի ծախուին 25 օրուան մէջ։ Մեր գործարանին մէջ պատրաստուած հովանոցները ձեւաւոր և տոկուն ըլլալով, տարեգլխի առթիւ ամենէն յարմար նուէրը կրնայ համարուիլ։ Առիթէն օգտուեցէք։ 10—3

ՏԻՆԷ-ՔՕՆՍԷՐ
ԶԱՆԿՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ
(ՆԱԽԿԻՆ ԼԻՒՔՍԷՆՊՈՒՐԿ)

Ամէն երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ ժամը 7ուկէսէն մինչեւ կէս գիշեր
Յառաջիկայ չորեքշաբթի օրուընէ սկսեալ
15-1

ԼԱԶԱՐՕ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՊՈԼԻՍ,
Ֆինճանճըլար Եօգուշու, թիւ 31, 33, 35 եւ 37

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ
ԲԵՐԱ, Բազար տ՚Անաթօլի
ՂԱԼԱԹԻԱ, Եէնի Ճամի փողոց, թիւ 14, Թիւնէլին քով
ՊՈԼԻՍ, Սուլթան-Համամ, թիւ 3

ԿՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
Գորգ, Նկարէն թուղթեր, Մուշամպա, Լինօլէօմ, Ասեղնագործուած սփռոցներ, Ուղեւորութեան ծածկոյթներ
Ամէն տեսակ վարագոյրներ, Աղուափետուրներ

15—18

سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود اولانلرك الڭ ایولریدر.

برنجی نوع موادّدن نهایت محکم یاپیلمش او ایشلری وارباب صنعت ایچون بی امثالدر.
سینکر دیکیش ماکنه‌لری قومپانیه‌سنك درسعادتده‌کی شعبه‌لری
بك اوغلی جاده‌ٔ کبیرده؛ غلطه سینکر خاننده وقره کویده نومرو ۱۲۰؛ سلطان بایزیدده؛ سلطان حمامده وفاتحده اسکدار چارشوبوینده قاضی کوی مودا جاده‌سنده؛ مقری کوی شمندوفر استاسیوننده؛ بالاطه‌ده کوپری باشی سوقاغنده؛ بشکطاش واپور اسکله‌سی قارشوسنده؛ پانغالتی ترامواي جاده‌سنده نومرو ۵۷.
ممالك شرقیه ایچون اداره‌ٔ مرکزیه‌سی درسعادت بك اوغلی جاده‌ٔ کبیرنده نومرو ۳۲۳

تقلیدلرندن صاقینکز حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری قارشوده‌کی علامت فارقه‌یی حائزدر.
بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر

ԹՈՎՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Բէրշէմպէ Բազար 26
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԿԻՍ ՏԱՆ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱԶՈՎ, ՊԵԹՐՕԼՈՎ, ՊԷՆԶԻՆՈՎ ԵՒ ԱԼՔՕՕԼՈՎ
ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թովմաս Ս. Թաքըր Տունը կը ներկայացնէ նաեւ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ եւ անոնց մեքենաներուն կատարեալ զետեղումը կը ստանձնէ. Հողագործական Ինքնաշարժ Մեքենաներ, Ելեկտրական Ջեռուցումներ, Գործարանի Մեքենաներ եւ Գործիքներ, ամէն տեսակ Ջրհաններ, Մուխան մարքայով Ջուլհակի Փոքրիկներ, Սանձի Սղոցներ, եւն. եւն.: 91—104

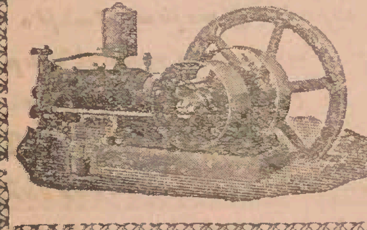

باسقال كلرصلفى

بیوك پیانو مغازه‌سی

هردرلو موزیقه آلات وادواتی بولنور.
امریقانك الڭ مشهور پیانو و اثولیان نام پیانولالرینك یکانه وکیلی

مغازه‌نك تاریخ تأسیسی
۱۸۶۳
بك اوغلی حاجوپولو پاساژنده
نومرو ۲۵ - ۳۱ نومرو

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԷՕԼԻԱՆ ԲԻԱՆՕԼԱՅԻ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

ԲԱՍՔԱԼ ՔԷԼԼԷՐ ՅԱՋՈՐԴ

1863ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԲԷՐԱ, ՓԱՍԱՃ ՀԱՃՕՓՈՒԼՕ, ԹԻՒ 25—31 53—28
ԲԻԱՆՕԼԱ, ԲԻԱՆՕ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՆՈՒԱԳԱՐԱՆՆԵՐ

ՊԱՀՐԻԷ ՍԷՔԱՐԻԹԻՆՑԷՆ

Պահրիէ մէրքէզ խասթախանէսի [illegible]

Ց 22 Թըշրինի սանի 327 3—3

خیری اقبال قیونجی قرداشلری

بیوك خفافیه مغازه‌سی درسعادت سلطان حمام خداوردی خان نومرو ۱۱

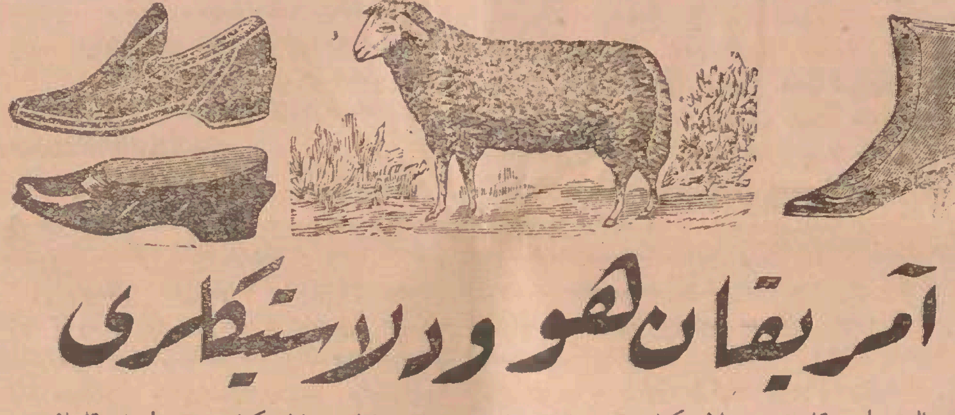

آمریقان هوود لاستیکلری

خالص امریقان هوودلاستیکلری دنیانك الڭ صاغلام وطیانقلی لاستیکلریدر. اصلا قایماز طوپتدن محافظه ایدر. پارچه‌لنجیه قدر رونقنی غائب ایتمز. مغازه‌مزده هرکیسه‌یه الویرشلی پوطینلر، اسقارپینلر، ترلیکلر وهردرلو صاغلام وظریف ایاق قابلری دخی واردر.
طشره‌دن وقوعبوله‌جق طوپدن سپارشلر درحال کمال سرعتله اجرا ایدیلور.

ԽԱՅՐԻ ԻՔՊԱԼ ԳՈՅՈՒՆՃԸ ԵՂԲԱՐՔ

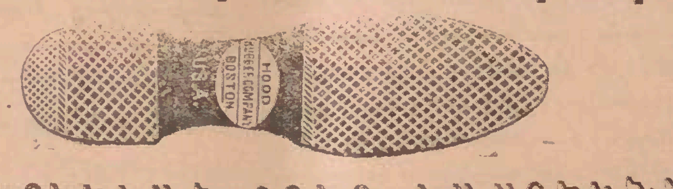

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՈՒՏ ԼԱՍՏԻԿՆԵՐ
ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽՈՒՏԱՒԷՆՏԻԿԵԱՐ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին այրերու, կիներու եւ տղոց յատուկ նորաձեւ, տոկուն ու շիք սկարբին, կօշիկներ եւ բանթօֆլ, ամէն տեսակէ: Գիները չափաւոր են: Ամերիկեան Հուտ Լաստիկները աշխարհիս ամէնէն տոկուն եւ լաւ տեսակն է:

Գաւառներէն յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին: 104—63

كمال عمر تحافیه مغازه‌سی

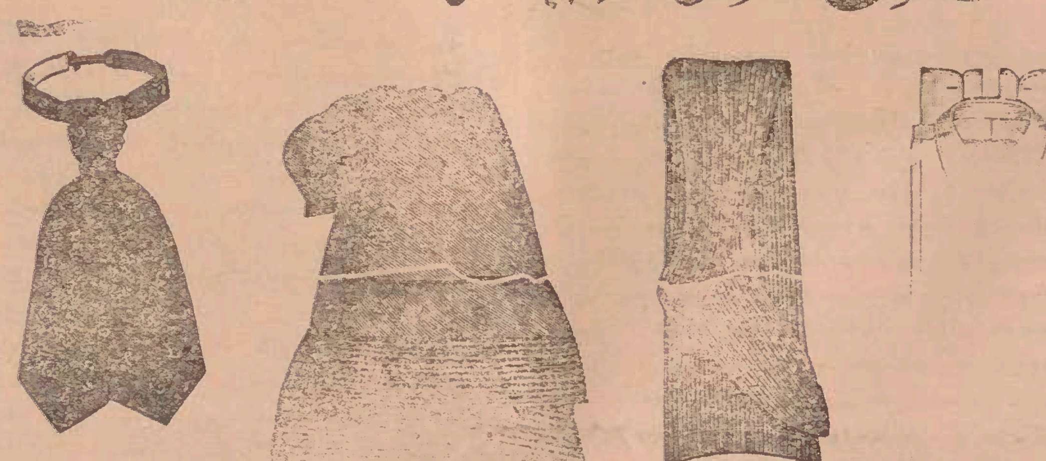

صاتدیغی امتعه‌نك متانت وظرافتیله برابر اهونیتی ومشترین کرامه قارشی کوستریلن معاملات نازکانه وعفیفانه‌سی ایله شهرتشعار اولان کمال عمر تحافیه مغازه‌سی بوره جلب ایلدیکی موسمه مناسب کوملك، بیون باغی یقه‌لق، شمسیه وسائر اشیای تحافیه‌دن دولایی صدق مدعا ایچون مغازه‌یی بردفعه زیارت ایتملرینی محترم مشتریلرندن رجا ایدر.

ՔԷՄԱԼ ԷՕՄԷՐ

ԹՕՀԱՖԻՅԷՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 14

Սոյն հանրածանօթ վաճառատունը ամրան եղանակին առթիւ բերել տուած է վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած Շապիկներ, Գրավաթներ, Օձիքներ, Հովանոցներ եւ թօհաֆիյէի վերաբերեալ շատ մը ապրանքներ: Կը բաւէ անգամ մը այցելել այդ վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն ծախուած ամէն կարգ ապրանքները որքան նրբաճաշակ, տոկուն եւ աժան են: 22—22

[illegible]

ՏՊԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ"

محترم وطنداشلریمزه

بالق بازارنده فرون اتصالنده عثمان زاده جمال الدین افندی، ممالك عثمانیه‌نك هرطرفلرندن حیله‌سز و غایتله نفیس ساده یاغلر ایله زیتون یاغلری و اغز طادیله یمك مراقلیسی اولانی نفائسپرورانه مخصوص ارزاق سائره جلب ایتمش اولدیغندن، اخوان وطنك رغبتلرینی تمنی ایدر. 24

عثمانلی پیانقوسی

«بودفعه بشنجی ترتیبه عائد یکی بیلتلر صاتلمغه باشلادی»

بلا تفریق جنس ومذهب عموم مکتبلریمزك ترقی وتعالیسنه غیرت ووطنپرورانه برخدمت مقصدیله ترتیب ایدیلوب ایرنجه بیلت حامللرینه دخی مهم استفاده‌لر بخش وتأمین ایلیان اشبو پیانقویه ویریله‌جك پاره‌لر شایان شکردرکه: طوغریدن طوغری‌یه مکتبلریمزك منفعتنه وقازانیله‌جق اکرامیه‌لر ایسه افراد عثمانیه‌یه عائد ومنحصر اولمسنه نظراً هنوز مملکتمزده امثالی کوریله‌میان بودرجه نافع ملی برپیانقویه عموم عثمانلیلرك کمال محظوظیتله اشتراك ایتملری مقتضای حمیت ومنفعتدر.

بیلتلرك عددی ۲۸،۰۰۰ اولوب نصفی بولنان ۱٤،۰۰۰ عددی اکرامیه قزانه‌جقدر. انسانی بردنبره زنکین=دهاطوغریسی=صاحب ثروت ایده‌جك مقیاسده جسیم بولنان اکرامیه‌لر ۱،۵۰۰،۰۰۰ «بربچق میلیون» و ۱،٤۰۰،۰۰۰ و ۱،۳۰۰،۰۰۰ و ۱،۰۰۰،۰۰۰ و ۳۰۰،۰۰۰ و ۱۰۰،۰۰۰ غروش اولوب بوکا مماثل دها برچوق وتعدادی غیر قابل اکرامیه‌لری بولنمسنه مقابل بیلت فیاتلری غایت جزئی اوله‌رق نصفلری ایکی، ربعلری بر، ثمنلری یارم مجیدیه‌در.

بوندن ماعدا طشره‌ده بولنان، سیاحت ومأموریتله کزمك مجبوریتنده اولان ویاخود هروقت تقسیط ویرمکه وبیلت دکیشدیرمکه حاجت قالمامسنی آرزو ایدن ذواته سهولت اولمق وحکمی بتون قرعه‌لره عائد یعنی بشنجی ترتیبده اجرا ایدیله‌جك اون بش کشیده‌نك کافه‌سنه اشتراك ایتمك اوزره سنه‌لك بیلتلر دخی موجود اولوب بونلرك‌ده نصفلری اون‌درت، ربعلری یدی، ثمنلری اوچ بچق مجیدیه‌در.

بیلتلرك صاتلدیغی محل وعموم اجنته‌سی

کوپری باشنده والده سلطان خاننك ایچروسنده؛ قرائتخانه‌نك ارقه طرفنده ساعتجی مغازه‌سنك یاننده «۱۵» نومروده «ده‌ویداس ونطوره بانقه‌سی» در.

مذکور بیلتلر استانبول، غلطه وبوغاز ایچی عموم صراف دکانلرنده دخی صاتیلور.

اشبو پیانقو متعهدلری ازمیرده نهادیه سوقاغنده ۱۰ نومروده مورده خای لوی بانقه‌سی وعثمانلی بانقه‌سی التنده ییلدیزلی فرخانه‌ده بنیامین ده‌ویداس افندیدر.

2—25

ԷՏՀԷՄ ԲԷՐԹԷՎ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՂԵՐԸ

Եւրոպայի բոլոր ցուցահանդէսներուն մէջ մրցանակներով պսակուած է:

ԲԷՐԹԷՎԻ ՕՃԱՌԱԿԸ
Խիստ օգտակար է տկարակազմներուն, տժգոյններուն եւ տկարի հիւանդութեան ենթակայ եղող եւ նիհար տղոց համար:

ՔՐԷՄ ԲԷՐԹԷՎԸ
Դէմքի բիծերը եւ խաղաւարտները ու ձեռքի ճաքռտուքները կ՚անհետացնէ:

ԲԷՐԹԷՎԻ ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ՋՈՒՐԴԱՓՈՇԻՆ
Դէմքը կը ճերմկցնէ եւ թարմութիւն կը պարգեւէ մարմնոյն:

ՔՆԱՔՆԱՑՈՎ ԲԷՐԹԷՎԻ ՄԱԶԻ ՋՈՒՐԸ
Մազերը կ՚ամրացնէ, անոնց թափելուն առաջքը կ՚առնէ ու թեփերը կ՚անհետացնէ:

ԲԷՐԹԷՎԻ ՏՂՈՑ ՓՈՇԻՆ
Օրօրոցի տղոց կարմրութիւնները եւ խաղաւարտները կ՚անհետացնէ:

ՔՕԶՄԷԹԻՔ ԲԷՐԹԷՎԸ
Պեխերը կ՚աճեցնէ եւ ուզած կը կեցնէ զանոնք:

ՔՆԱՔՆԱՑՈՎ ԵՒ ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ԲԷՐԹԷՎԻ ԱՏԱՄՆԱՓՈՇԻ
Անոնք որ կ՚ուզեն ակռաներ մաքուր ու ճերմակ պահել, պէտք է այդ փոշին գործածեն:

ԲԷՐԹԷՎԻ Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԸ
Ամէն տեսակ օ տը քօլօններէն ընտիր է: Եղրեւանիով, յասմիկով, ամբուլով պատրաստուածները պէտք չեն ձգեր լէվանթա գործածելու:

[illegible]

Բոլոր դեղատուններուն, դեղավաճառներուն եւ թոհաֆիյէի վաճառատանց մէջ կը գտնուին: Ընդհ. Կեդրոնատեղին է Նոր Նամակատան դիմաց Էթհէմ Պէրթէվի դեղավաճառանոցը:

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1320 Սէֆէր 20 Թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. Գրասենեակը, Ղալաթիա Նուրը խան, Հէզարէն փողոց թիւ 14, Քօօբէրաթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն.

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.
» Մ. Ր. Սարոֆ, Շէյխ-իւլ-Իսլամ խան, Պահճէ Գաբու, Թիւ 10, Ապտի պէյ եւ Ընկ. Վէզնէճիլէր փողոց.
» Պահճէ Այմէլօղլու:
» Պահճէ գաբու, Էմին Էֆէնտի, Իզմիր փողոց:
Գատըգիւղ, Աիքսանդր Ալէքսիատիս Շուկայի հրապարակ:
» Մ. Ա. Անտրիա, Մօտա ճատտէսի:

Պիւյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմիրճի:
Բէրա Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց:
Շիշլի Մ. Է. Ռօսի, Պիւյիւքտէրէ ճատտէսի, թիւ 137:
Ղալաթիա Մ. Ա. Բիրեանց, թիւ 13, Թիւնէլ խան:
Մեծ-Կղզի, Ռէսուլ էֆ.:
Մագրիգիւղ, Մ. Ա. Անկէլիտէս կայարանի հրապարակ:
Սան Ստէֆանօ, Պէչէճեան էֆ.:

Գործակալութիւն Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ: